

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-0085-10**Dejiny slovenskej literatúry po roku 1945**Zodpovedný riešiteľ **prof. PhDr. Peter Zajac, DrSc.**Príjemca **Ústav slovenskej literatúry SAV, Bratislava**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Ústav slovenskej literatúry SAV, Bratislava
2. Pedagogická fakulta TU v Trnave
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. BÍLIK, René - MATEJOV, Fedor- MATEJOVIČ, Pavel- ZAJAC, Peter: Dejiny slovenskej literatúry po roku 1945 (Príbeh slovenskej povojnovej literatúry) pripravované na vydanie vo vydavateľstve Slovart.
2. BÍLIK, René: O „živom obraze“. K intermediálnej podstate socialistického realizmu. In: Česká literatura, roč. 63, 2015, č. 2, s. ... (po recenznom konaní v tlači.).
3. ZAJAC, Peter: Tri typy historicity, In: World Literature Studies, Vol. 6 (23), 2014, č. 2, s. 17 – 23.
4. BÍLIK, René – ZAJAC, Peter (eds): Texty Dominika Tatarku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2014. Recenzovali Mgr. Ivana Taranenková, PhD a Mgr. Michal Jareš. ISBN 978-80-224-1282-7

5. 2. BÍLIK, René – RAFFAJ, Radoslav (eds.): Programy a manifesty v slovenskej literatúre po roku 1945. Recenzovali: prof PhDr. Jelena Paštéková, CSc. a Mgr. pavel Matejovič, PhD. Trnava: Pedagogická fakulta TU vo vydavateľstve Typi Universitatis Tyrnaviensis a Veda, vydavateľstvo SAV, s. 5 – 10. ISBN 978 – 80 – 8082 – 814 – 1 (v tlači).

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu, a to rovnako čiastkové, ako aj pripravovaný syntetický výstup v podobe knižnej práce, sú príspevkom k poznaniu dejín slovenskej literatúry a kultúry v druhej polovici 20. storočia. Ich praktické uplatnenie sa očakáva predovšetkým v oblasti školskej vzdelávacej praxe, a to tak na úrovni prípravy či modifikácie štátnych vzdelávacích programov v predmete slovenský jazyk a literatúra na stredných školách, ako aj v príprave študentov slovakistiky (v učiteľských i neučiteľských študijných programoch) na filozofických a pedagogických fakultách. Výsledky výskumu sa priebežne uvádzali do vyučovania na PdF TU už počas riešenia projektu. Uplatnením výsledkov výskumu je aj posilnenie pozície domácej slovakistiky v medzinárodnom kontexte, pretože pripravovaná syntéza predstavuje prvý historiografický výstup v oblasti spracúvania dejín slovenskej literatúry po roku 1945, ktorý sledované historické obdobie a osud a podoby slovenskej literatúry v ňom, reflektuje dôsledne z metodologických pozícií, ktoré sú zbavené prvkov marxistického historizmu ako metodologického nástroja a ktoré prinášajú aj výsledky v oblasti intermediálnych aspektov slovenskej povojnovej literatúry a výsledky základného výskumu takého fenoménu, akým bola inštitucionalizovaná cenzúra.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Cieľom projektu bolo vytvoriť nový literárnohistorický model slovenskej literatúry po roku 1945. Jeho riešením nie sú dejiny literatúry v tradičnom chápaní, ale zmapovanie základnej povahy a problémov slovenskej literatúry po roku 1945. Výsledky projektu možno zhrnúť do niekoľkých oblastí. 1. Čas slovenskej literatúry po roku 1945 možno označiť ako širokú prítomnosť, jednu literárnohistorickú udalosť a jeden celok. 2. Tým, čo pretrváva, sú jednotlivé literárne diela. Hodnotovým estetickým základom pretrvania literárnych diel je ich existenciálna povaha, hľadanie ich bytia. 3. Kľúčovým príznakom slovenskej literatúry po roku 1945 je napätie medzi jej latentnou (skrytou) a patentnou (manifestovanou) podobou. 4. Širokú prítomnosť slovenskej literatúry možno vnútorne vyznačiť meniacou sa povahou literárnych diel, literárneho života, manifestov, programov, diskusií a polemík, na základe vytesňovania (cenzúry), meniacej sa mediálnej povahy a poetiky. 5. Z aktuálnej literárnohistorickej perspektívy možno hovoriť o rozsiahlej hodnotovej rekonfigurácii slovenskej literatúry po roku 1945.

Tomu zodpovedá štruktúra záverečného výstupu od metodologickej literárnohistorickej úvahy o základných pojmoch, akými sú široká prítomnosť literatúry, existenciálnosť literárnych textov, latencia a patencia, inklúzia a exklúzia (vytesnenie, forklúzia, cenzúra) cez manifesty a programy, meniace sa podoby dobových diskusií a polemík k poetike epických a lyrických žánrov a problémom intermediality v poézii a k mikrointerpetáciám vybraných textov, ktoré budú tvoriť základnú os pripravovanej knižnej publikácie.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The aim of the project was to create a new literary – historical model of Slovak literature after 1945. Its outcome is not the history of literature in the traditional sense but mapping of the fundamental nature and problems of Slovak literature after 1945. The results of the project can be summarized in few areas. 1. The period of Slovak literature after 1945 can be described as a broad presence, one literary–historical event and one unit. 2. What remains are the literary works. 3. Value aesthetic basis for the continued persistence of literary works is

the existential nature, finding their existence. 4. The key feature of Slovak literature after 1945 is a tension between the latent (hidden) and patent (manifested) form. 5. The broad presence of Slovak literature can be internally marked by the changing nature of literary works, literary life, manifestos, programs, debates and controversies, on the basis of displacement (censorship), the changing nature of media and poetics. 6. From the current literary-historical perspective it can be understood as an extensive reconfiguration of value within Slovak literature after 1945.

This corresponds to the structure of final output from methodological literary-historical account of basic concepts, such as the presence of a broad literature, existential nature of literary texts, latency and patency, inclusion and exclusion (displacement, censorship) through manifestos and programs, changing forms of contemporary debates, polemics to poetics of epic and lyric genres, problems of intermediality in poetry and to microinterpretation of selected texts that form the fundamental axis of the upcoming book publication.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

prof. PhDr. Peter Zajac, DrSc.

V Bratislave 25. 11. 2014

Štatutárny zástupca príjemcu

Mgr. Dana Hučková, CSc.

V Bratislave 25. 12. 2014

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu